

Obsah

Úvod.....	11
Struktura publikace	12
Cíle práce	13
Použité nahrávky hlasů	14

První část: VYMEZENÍ POUŽITÉ TERMINOLOGIE

1. Nejednotnost pěvecké terminologie.....	17
1.1 Použití anglické terminologie	18
2. Vybrané osobnosti pěvecké pedagogiky a výzkumu v návaznosti na používanou terminologii	20
2.1 Franziska Martienssen-Lohmann – klasická operní technika <i>bel canto</i>	20
2.1.1 Vědomé zpívání.....	21
2.1.2 Vzdělaný pěvec.....	22
2.2 Gillyanne Kayes, Millie Taylor, Jo Estill – anglická terminologie.....	22
2.2.1 Gillyanne Kayes.....	22
2.2.1.1 Singing and the Actor.....	22
2.2.2 Millie Taylor	23
2.2.2.1 Singing for Musicals	23
2.2.3 Jo Estill	23
2.3 Cathrine Sadolin	24
2.3.1 Complete Vocal Technique.....	24
2.4 Jehne Leo, František Tugendlieb – moderní české neklasické pěvecké metody.....	25
2.4.1 Leo Jehne.....	25
2.4.1.1 Chcete zpívat pop?.....	26
2.4.2 František Tugendlieb	26
2.4.2.1 Hlasová výchova popového zpěvu.....	27
2.5 Scott McCoy, Donald Gray Miller – program VoceVista	27
2.5.1 Donald Gray Miller	28
2.5.2 Scott McCoy	28
2.6 Jan Švec – přední český vědec v oboru akustické hlasové analýzy	28

3.	Možnosti hodnocení hlasu	30
3.1	Kde a jak vzniká hlas?	30
3.2	Co považujeme za „krásný“ hlas?.....	32
3.2.1	Subjektivní hodnocení hlasu	32
3.2.2	Konkrétní vytvořené dvojice termínů	33
3.2.3	Objektivní hodnocení hlasu – <i>akustická analýza</i>	36

Druhá část: METODA VÝUKY KARLA HEGNERA

1.	Základní rysy pedagogického přístupu Karla Hegnera k výuce zpěvu	39
1.1	Práce s dechem a dechovou oporou	39
1.1.1	Způsob dýchání.....	39
1.1.2	Fáze dechu	40
1.1.3	Dechová opora	40
1.2	Princip anglického [æ]	42
1.2.1	Aplikace principu æ na pěvecká cvičení a pěvecký repertoár.....	43
1.3	Mluva – zpěv	44
1.4	Schopnost „vnějšího“ a „vnitřního sluchu“	45
1.5	Hlasové rejstříky a práce s barvou hlasu.....	46
2.	Pěvecká cvičení Karla Hegnera	48
2.1	Základní charakteristika pěveckých cvičení Karla Hegnera	48
2.2	Rozdělení pěveckých cvičení na jednotlivé skupiny	50
2.2.1	Cvičení vycházející z motivů, melodií a textů lidových písní	51
2.2.2	Cvičení vycházející z představy anglického [æ]	53
2.2.3	Cvičení vycházející z částí muzikálových písní.....	55
2.2.4	Cvičení vycházející z klasické operní techniky	56
2.3	Svalová paměť.....	58
2.4	Jedinečnost a originalita cvičení	59
3.	Problematika hlasových rejstříků	60
3.1	Hlasový rejstřík – vymezení pojmu	60
3.2	Rozdělení a pojmenování rejstříků.....	61
3.2.1	Fenomén jednotného hlasového rejstříku	62
3.2.2	Rozdělení rejstříků – vycházející z výzkumného pozorování hlasového ústrojí.....	62
3.2.3	Rozdělení rejstříků – klasická operní technika <i>bel canto</i>	64
3.2.4	Rozdělení rejstříků – Hegnerova metoda.....	65
3.2.4.1	Hrudní rejstřík	65
3.2.4.2	Technika „ječáku“	66
3.2.4.3	Hlavový rejstřík a falzet	67
3.2.4.4	Pěvecká cvičení sloužící k nácviku hlasových rejstříků a jejich vzájemnému propojení	68
3.3	Rezonance	69
3.3.1	Druhy rezonancí	69
3.3.2	Nastavení rezonátorů	71
3.3.3	Využití rezonančních prostor vzhledem k používané pěvecké technice	71
4.	Práce na dalších pěveckých dovednostech	73
4.1	Vibrato.....	73
4.1.1	Definice termínu vibrato.....	74
4.1.2	Způsob práce s vibratem u Hegnera.....	75
4.2	Hlasový rozsah	76

4.3	Problematika interpretace vybraného repertoáru	78
4.3.1	Herecká interpretace písně	78
4.3.2	Interpretace vzhledem k hudebnímu stylu písně.....	79
4.3.2.1	Klasické muzikály a muzikálové opery	79
4.3.2.2	Rockové písně.....	79
4.3.2.3	Popové muzikály	80
5.	Pěvecká technika belting	81
5.1	Základní hlasové kvality podle Jo Estill.....	82
5.2	Charakteristika pěvecké techniky belting	84
5.3	Hlavní principy a způsob tvoření techniky belting	85
5.4	Rizika hlasového poškození a kritika techniky belting	85
6.	Specifická podoba výuky Karla Hegnera	87
6.1	Struktura vyučovací hodiny	87
6.1.1	Trénink jednotlivých pěveckých cvičení – rozezpívání	87
6.1.2	Nácvik pěveckého repertoáru	88
6.2	Přizpůsobení výuky různým fázím studia	89
6.2.1	První rok studia.....	89
6.2.2	Výuka před pěveckými předváděčkami v dalších letech studia.....	89
6.2.3	Výuka v posledním ročníku studia.....	89
6.3	Styl výuky.....	90
6.3.1	Kolektivní výuka	90
6.3.2	Zdůvodnění vybraného stylu výuky.....	90
6.3.3	Pozitivní dopad kolektivní výuky na studenty.....	91
6.3.4	Negativní dopad kolektivní výuky.....	91
6.3.5	Atraktivita pěveckých cvičení pro studenty	91
6.3.6	Hlasová hygiena	91

Třetí část: VLASTNÍ VÝZKUM

1.	Možnosti objektivní akustické analýzy	95
1.1	Program VoceVista	97
1.2	Základní vlastnosti zvuku.....	98
1.2.1	Výška zvuku – frekvence.....	98
1.2.2	Hlasitost zvuku – decibel	99
1.2.3	Barva zvuku – alikvotní tóny	100
1.2.3.1	Harmonický tón	101
1.2.4	Doba trvání zvuku	102
1.3	Popis a vysvětlení jednotlivých grafů	102
1.3.1	Spectrogram	103
1.3.2	Power Spectrum	105
1.4	Analýza jednotlivých pěveckých jevů pomocí programu VoceVista	107
1.4.1	Kontrola vibrata	108
1.4.1.1	Druhy vibrata nejčastěji se objevující u studentů zpěvu	109
1.4.1.2	Sledování vibrata u studentů Karla Hegnera.....	111
1.4.2	Sledování změn v barvě hlasu	114
1.4.2.1	Formanty.....	114
1.4.2.2	Pěvecký formant.....	115
1.4.2.3	Ladění formantů	116
1.4.3	Ukázky techniky belting prostřednictvím programu VoceVista.....	116

1.4.4	Porovnání hrudního a hlavového rejstříku u studentek Karla Hegnera.....	118
1.4.5	Kontrola legata a dynamiky.....	126
1.5	Využití počítačových programů ve výuce zpěvu	128
2.	Aplikace metody – vlastní pedagogické zkušenosti	130
2.1	Struktura výuky.....	131
2.2	Nácvik repertoáru.....	131
2.3	Příprava a průběh výuky před veřejným vystoupením.....	132
2.4	Používaná pěvecká cvičení	133
2.5	Jednotliví studenti – vlastní poslechová analýza nahrávek.....	134
2.5.1	Práce s dechem a dechovou oporou	135
2.5.2	Vibrato.....	136
2.5.3	Rejstříky	136
2.5.4	Mluva – zpěv	138
2.5.5	Princip anglického æ	138
2.5.6	Intonace.....	138
	Závěr	140
	Summary	142
	Použité informační zdroje	143
	Seznam ilustrací.....	147
	Seznam grafů.....	148
	Seznam nahrávek na CD	150
	Seznam pěveckých cvičení	153
	Seznam příloh	154
	Přílohy.....	155